

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk

DGKE / 26789536

Datum 20 april 2023
Betreft Inzicht in energie-infraprojecten die risico op vertraging lopen vanwege stikstofvergunning

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u het antwoord op de vraag van het lid Boucke (D66) over inzicht in grote energie-infraprojecten die risico op vertraging lopen als gevolg van het vervallen van de bouwvrijstelling, Kamerstuk 36 200 XIII nr 122, gesteld tijdens het commissiedebat van 15 februari 2023. Het antwoord stuur ik u mede namens de minister voor Natuur en Stikstof.

Ik beperk mij hierbij tot de projecten van nationaal belang waarvoor de Minister voor Natuur en Stikstof het bevoegde gezag is voor de natuurvergunning. Op dit moment bevinden zich vijf projecten op het kritieke pad. Het gaat om drie aanlandingsprojecten van Net op Zee, één hoogspanningsproject en een nieuw 380kV-station. U ziet deze projecten in onderstaande tabel met daarbij aangegeven wanneer een ontwerp-natuurvergunning verleend moet zijn om geen vertraging op te lopen.

	Q1 2023	Q2 2023	Najaar 2023
Net op Zee IJmuiden Ver Gamma	X		
380 kV-verbinding Zuid-West-Oost (Rilland - Tilburg)	X		

Nieuw 380 kV station Amaliahaven		X	
Net op Zee Nederwiek 1			X
Net op Zee Nederwiek 2			X

Ons kenmerk
DGKE / 26789536

Ik ben in overleg met de minister voor Natuur en Stikstof om per project een passende oplossing te zoeken. Ik heb goede hoop dat voor de projecten IJmuiden Ver Gamma en ZWO verbinding 380kV Rilland – Tilburg vergunningen kunnen worden verleend op basis van de voorliggende ecologische onderbouwing. Ook voor de overige projecten verwacht ik dat voldoende zekerheid kan worden geboden dat geen aantasting van Natura 2000-gebieden zal plaatsvinden. Het gaat overigens in al deze gevallen om projecten die na realisatie niet alleen tot reductie van CO₂-uitstoot leiden maar ook tot reductie van stikstofemissie.

In 2023 moet verder voor circa tien belangrijke energie-infraprojecten bepaald worden of daarvoor stikstofvergunningen vereist zijn. Het gaat om hoogspanningsstations en netverzwaringen. Op dit moment is nog niet te zeggen of al deze projecten daadwerkelijk een natuurvergunning nodig hebben. Een voortoets moet namelijk uitwijzen of significante effecten van deze projecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten kunnen worden. Als dat zo is, dan is geen natuurvergunning voor stikstof vereist. Daarmee zou dan de kans op vertraging niet ontstaan. Als dergelijke effecten niet uitgesloten kunnen worden, dan dient er een passende beoordeling gemaakt te worden op basis waarvan kan worden gezien of een natuurvergunning stikstof kan worden verleend.

Daarnaast moeten in 2024 voor vijf waterstofprojecten vergunningaanvragen ingediend worden en lopen er projecten voor ondergrondse opslag van CO₂ (Aramis) en (LNG-)gas. Voor enkele projecten zijn de provincies het bevoegde gezag voor de natuurvergunning stikstof. Ik ben daarom in gesprek met IPO en zal daarover (waar nodig) ook nader in gesprek gaan met de desbetreffende provincie. Kortom, ik volg het proces voor deze projecten nauwgezet en zal uw Kamer informeren als vertraging voor die projecten dreigt.

In de nabije toekomst moet de wijziging van de Richtlijn duurzame energieprojecten (RED3) overigens tot versnelling en vereenvoudiging van de vergunningverlening leiden, ook waar het gaat om de gevolgen voor Natura 2000-gebieden.

Tot slot speelt dat er recent een zitting is geweest bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State voor het project voor ondergrondse opslag van CO₂, 'Porthos'. Daarbij is met name ingegaan op de (kwaliteit van de) passende beoordeling. Verwachting is dat de Raad van State over circa tien weken een uitspraak zal doen. Deze uitspraak kan verdere duidelijkheid bieden, ook voor toekomstige vergunningverlening van energieprojecten, over de eisen die gelden op grond van de Habitatrictlijn, zolang RED3 nog niet van kracht is.

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Ons kenmerk
DGKE / 26789536

R.A.A. Jetten
Minister voor Klimaat en Energie